

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. november 23.
(OR. en)

15144/22

COH 111
SOC 647

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2022. november 22.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 14481/22

Tárgy: Kohéziós politika
– A Tanács következtetései (2022. november 22.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a kohéziós politikáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács (Általános Ügyek/Kohézió) a 2022. november 22-i 3910. ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései a kohéziós politikáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

1. EMLÉKEZTET „A 8. kohéziós jelentésről: Kohézió Európában 2050-ig” című közleményről szóló, 2022. júniusi következtetéseire;
2. EMLÉKEZTET arra, hogy a kohéziós politika az uniós régiók társadalmi-gazdasági fejlődésére összpontosító legfőbb politika, amelynek célja az EUMSZ 174. cikkében meghatározottak szerint a régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentése; és EMLÉKEZTET arra is, hogy a társadalmi, gazdasági és területi kohézió célkitűzése az európai projekt középpontjában áll, valamint HANGSÚLYOZZA, hogy a válságok és a változó geopolitikai helyzet a regionális egyenlőtlenségek fokozódásának kockázatát hordozzák;
3. HANGSÚLYOZZA az Unió pénzügyi érdekei védelmének fontosságát, és figyelembe véve az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló rendeletet;

A kohéziós politika hozzáadott értéke

4. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politika dinamikus, modern és hosszú távra szól, és ELISMERI a kohéziós politika szerepét az EU jövőbeli fejlődéséhez való hozzájárulásban a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítése, az uniós polgárok életminőségének javítása, a klímasemleges, körforgásos, zöld és digitális gazdaságra való átállás támogatása tekintetében, biztosítva ugyanakkor a kiegyensúlyozott belső piacot és növelve az EU globális versenyképességét;

5. RÁMUTAT a kohéziós politika multiplikátorhatására; KIEMELI, hogy a számítások szerint 15 évvel a végrehajtási időszak vége után a kohéziós politikára fordított minden egyes euró 2,7 euró további GDP-t eredményezett uniós szinten¹;
6. EMLÉKEZTET arra, hogy a kohéziós politika élen járt az értékelési gyakorlat és az eredményorientált programozás alkalmazásában. A kohéziós politika bevált gyakorlatait ki lehetne terjeszteni más uniós szakpolitikákra is;
7. ELISMERI, hogy a kohéziós politika nem válságkezelési eszköz, bár bizonyítottan hozzájárul a közelmúltbeli válságok hatásainak enyhítéséhez, és ÚGY VÉLI, hogy a kohéziós politikának képesnek kell lennie az új fejleményekhez való alkalmazkodásra, a strukturális és hosszú távú célkitűzéseinek veszélyeztetése nélkül;
8. HANGSÚLYOZZA, hogy a megosztott irányítás olyan alapvető tényező, amely biztosítja a kohéziós politika hatékony végrehajtását, és amelynek pozitív hatásai hozzájárulnak a következőkhöz:
- a szubnacionális szint megfelelő szerepvállalásának és a partnerek partnerségi elv szerinti bevonásának biztosítása, ezáltal megteremtve a programok és a fejlesztési tendenciák iránti felelősségérzetet, valamint erősítve az európai projekthez tartozás érzését;
 - a közigazgatás kapacitásának és minőségének, valamint a beruházásokkal kapcsolatos, észszerű beavatkozási logikán alapuló stratégiai tervezési megközelítésnek, az eredményorientáltságnak és a költségvetési teljesítménynek a javítása;
 - az alulról felfelé irányuló programozás lehetővé tétele, az új globális tendenciákat bekapcsolva a nemzeti és regionális szakpolitikai döntéshozatalba és beruházástervezésbe (pl. az intelligens szakosodásra és a digitális átalakulásra való összpontosítás, intelligens városok, helyi alapú megközelítés, a területi hatásvizsgálat alkalmazása);

¹ Nyolcadik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról, Kohézió Európában 2050-ig, 9. fejezet: A kohéziós politika hatása;

9. **HANGSÚLYOZZA**, hogy a finanszírozási eszközök megsokszorozódása növeli a kohéziós politikai beavatkozásokkal való átfedések kockázatát, potenciálisan veszélyezteti a kohéziós politika azon képességét, hogy megvalósítsa hosszú távú célkitűzéseit, növeli a koordináció költségeit, és igazgatási terheket ró a tagállamokra, a régiókra és a kedvezményezettekre;
10. **ÚGY VÉLI**, hogy pontosan meg kell húzni a különböző eszközök közötti határvonalakat, és az egyéb eszközöknek ki kell egészíteniük a kohéziós politikát, és sinergiát kell teremteniük vele annak érdekében, hogy elkerüljük a mesterséges széttagolódást és a beruházások megkettőzését;

A 2014–2020-as programozási időszak

11. **ÜDVÖZLI** a 2014–2020-as programozási időszakban elért eredményeket, és **NYUGTÁZZA** a Bizottság által a 8. kohéziós jelentésben ismertetett elemzést;
12. **HANGSÚLYOZZA**, hogy a 2014–2020-as programozási időszak lezárására kell összpontosítani, [...] és **FELKÉRI** a Bizottságot, hogy a lezárás módozatainak meghatározásakor a műveletek hatékony és eredményes végrehajtása érdekében az összes rugalmassági lehetőséget vegye fontolóra;
13. **FELSZÓLÍTTJA** a Bizottságot, a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy valamennyi érdekelt féllel együttműködve széles körben terjesszék és népszerűsítsék a kohéziós politika eredményeit és előnyeit a nyilvánosság körében;

A kohéziós politika és célirányos reagálása a közelmúlt válságaira

14. **NYUGTÁZZA**, hogy a kohéziós politika fontos szerepet játszott a Covid19-válság gazdasági következményei elleni küzdelemben, és **EMLÉKEZTET** az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépésre (CARE), a REACT-EU forrásaiból származó előfinanszírozás növelésére és a területeknek nyújtott rugalmas támogatásra (FAST-CARE) vonatkozó bizottsági jogalkotási javaslatok gyors elfogadására;

15. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az Ukrajna ellen provokáció nélkül indított orosz katonai agresszió gazdasági és társadalmi hatásait, beleértve az energiapiacok helyzetét és az inflációt, és szükség esetén vizsgálja meg további intézkedések lehetőségét a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtásának biztosítása érdekében;

A 2021–2027-es programozási időszak

16. ÜDVÖZLI, hogy a 2021–2027-es jogalkotási keret egyszerűbb és rugalmasabb végrehajtási szabályokat ír elő; FELKÉRI a Bizottságot, hogy mérje fel e szabályok hatását, és kísérje figyelemmel a további egyszerűsítés lehetőségeit, nevezetesen a tényleges hozzáadott értékhez képest az összes érdekelt fél adminisztratív terhei tekintetében;
17. KIEMELI a 2021–2027-es programozási időszak alábbi elemeit:
- a kohéziós politika és az európai szemeszter közötti kapcsolat, amely a 2021–2027-es programozási időszakban tovább erősödött; RÁMUTAT azonban arra, hogy biztosítani kell a helyi alapú megközelítés és az európai prioritások közötti egyensúlyt;
 - a hosszú távú bizalomépítésen alapuló, jobb ellenőrzési rendszer felé vezető új lépések;
 - a feljogosító feltételek rendszere; ÚGY VÉLI, hogy a feljogosító feltételek teljesülésének értékelése elengedhetetlen a kohéziós politika megfelelő végrehajtásához, anélkül azonban, hogy a tagállamokra indokolatlan adminisztratív terhek hárulnának;
 - azok a megoldások, amelyek hozzájárulnak annak biztosításához, hogy a kohéziós finanszírozás összhangban legyen a környezetvédelmi, társadalmi és éghajlat-politikai célkitűzésekkel;
 - egyszerűsített beavatkozási logika és mutatórendszerek, valamint egyszerűsített teljesítménykeret; valamint a programok és a partnerségi megállapodások 2025-ben esedékes félidős felülvizsgálata, amely lehetővé teszi az újonnan feltárt kihívások kezelését;
 - a megosztott irányítású programok végrehajtása keretében a lehetőség bizonyos finanszírozási szinteknek az alapok és a régiókatégoriák közötti átcsoportosítására;
 - szélesebb körű lehetőségek a különböző támogatási formák, például a finanszírozási eszközök és a vissza nem térítendő támogatások kombinálására;

18. ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság iránymutatást nyújtott a jelentős károkozás elkerülését célzó elvről és az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatról, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy ossza meg a bevált gyakorlatok példáit a tagállamokkal;
19. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot annak biztosítására, hogy a 2021–2027-es programok végrehajtása további késedelem nélkül megkezdődjön, és tegyék meg a végrehajtás felgyorsításához szükséges lépéseket;
20. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy járuljanak hozzá az egyszerűsítéshez, többek között azáltal, hogy alaposabban megvizsgálják az olyan új lehetőségeket, mint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás, illetve általában az egyszerűsített költségelszámolási módok, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy ossza meg a bevált gyakorlatok példáit, és támogassa a tagállamokat e tekintetben;
21. HANGSÚLYOZZA a csalás és a korrupció megelőzésének és az ellenük folytatott küzdelemnek a fontosságát; FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy szorosan működjenek együtt e kérdésekben, és fokozzák a kontrollrendszerek hatékonyságát;
22. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a hatékonyság érdekében kellő időben készüljenek fel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó félidős felülvizsgálatra;
23. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy:
 - folyamatosan alapozza meg a kohéziós politika révén kifejthető hatást az összes régióra gyakorolt makrogazdasági és tovagyrűző hatások elemzésével, tények és adatok felhasználásával,
 - határozza meg a kohéziós politikai beruházások által a közjóra és a végrehajtott beruházások fenntarthatóságára gyakorolt hatást,
 - elemezze a kohéziós politika sokrétű eredményét, többek között a gazdaság, az innováció, a digitalizáció, az éghajlat és a környezetvédelem, valamint a szociális ügyek területén.

A kohéziós politika területi szempontja

24. ÚGY VÉLI, hogy a régiók területi sajátosságait figyelembe vevő, helyi alapú megközelítés a kohéziós politika alapvető eleme;
25. RÁMUTAT arra, hogy az uniós eszközök – köztük a váratlan globális kihívásokra reagáló eszközök – kialakítása és végrehajtása során figyelembe kell venni a területi dimenziót;
26. HANGSÚLYOZZA, hogy különös figyelmet kell fordítani a különböző strukturális vagy tartós egyensúlyhiánnyal küzdő régiók sajátosságaira és támogatására, különösen a kevésbé fejlett régiók esetében, függetlenül az egyensúlyhiány eredetétől;
27. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politika jelentősen hozzájárul a vidéki és városi területek fejlesztésére vonatkozó célkitűzések eléréséhez, miközben előmozdítja az integrált területi megközelítéseket;
28. HANGSÚLYOZZA a határokon átnyúló, transznacionális és régiók közötti együttműködés fontosságát és lehetőségeit a tagállamok és régiók, valamint a szomszédságpolitikai partnerországok és az előcsatlakozási támogatási eszközt igénybe vevő országok számára, és KIEMELI, hogy a kölcsönös együttműködés hozzájárul a régiók fejlődéséhez és az EU integrációjához;
29. ÜDVÖZLI az együttműködésnek és az együttműködésen alapuló intézkedéseknek a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés programjaiba való beépítéséből adódó lehetőségeket, valamint a kohéziós politikának a makroregionális és a tengermérséklet-stratégiák beépítéséhez való hozzájárulását;

30. MÉLTATJA a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kereten belül létrehozott Igazságos Átmenet Alapot, amelynek rendeltetése, hogy lehetővé tegye a régiók és az emberek számára az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljainak elérését szolgáló átállás, valamint a 2050-ig megvalósítandó uniós klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, foglalkoztatási, gazdasági és környezeti hatásainak kezelését;
31. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az előkészületeket, illetve a Bizottságot, hogy mielőbb hagyja jóvá az Igazságos Átmenet Alapból társfinanszírozott programokat és az érintett területi igazságos átmenet terveket;
32. FELKÉRI a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az NGEU-ból allokált források sajátosságait és az e források végrehajtására vonatkozó határidőket, és FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat az Igazságos Átmenet Alap időben történő végrehajtása érdekében, különös tekintettel az átalakulást szolgáló nagyprojektekre;

A kohéziós politika 2027 után

33. HANGSÚLYOZZA a kohézió mint az EU egyik alapelveként, szakpolitikájának, célkitűzésének és alappilléreinek fontosságát, és KIEMELI, hogy folytatni kell a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítését, erős többszintű kormányzás és a regionális érdekelt felekkel és polgárokkal való partnerség alapján, valamint a különböző uniós szakpolitikai területeken;
34. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politika valamennyi régió javát szolgálja.
35. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy az EU következő többéves pénzügyi keretére vonatkozó javaslat benyújtását követően a lehető leghamarabb nyújtsa be a 2027 utáni időszakra vonatkozó jogalkotási javaslatait;
36. EMLÉKEZTET arra, hogy ezek a következtetések nem érintik a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről és kohéziós politikai uniós jogalkotási keretről szóló tárgyalásokat;

37. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy:

- értékelje a 2021 és 2027 közötti jogalkotás valamennyi aspektusát, vizsgálja tovább a teljesítményalapú megközelítés által kínált lehetőségeket, és a lehető legnagyobb mértékben vegye igénybe azokat a következő jogalkotási keret előkészítése során;
- folytassa a kohéziós politikai programok elfogadására és végrehajtására vonatkozó szabályok egyszerűsítését bevált példák és a legjobb gyakorlatok alapján, az összes érdekelt fél adminisztratív terheinek csökkentése érdekében;
- harmonizálja a hasonló célkitűzéseket követő különböző uniós programok végrehajtási szabályait annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt fél számára elkerülhetők legyenek a szükségtelen adminisztratív terhek;
- biztosítsa a szabályok folytonosságát és a jogbiztonságot az adminisztratív terhek növelése nélkül;
- ösztönözzön a bevált gyakorlatok szélesebb körű alkalmazására, amennyiben azoknak bizonyítottak a múltbeli eredményei és alacsony a hibaarányuk;

38. FELKÉRI a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a kohéziós politika jogalkotási keretét, az EU és régiói fenntartható fejlődésének célkitűzéseire összpontosítva, és szem előtt tartva, hogy minden régió sajátosságait figyelembe kell venni, és szintén vizsgálja tovább a fejlődési csapdába esett régiók és az EU külső határán fekvő régiók helyzetét annak érdekében, hogy megfelelően ki lehessen elégíteni a konkrét szükségleteiket, valamint hozzon konkrét intézkedéseket a legkülső régiók fejlődésének támogatására;

39. HANGSÚLYOZZA, hogy az olyan demográfiai kihívások, mint a negatív demográfiai tendencia, a népesség elöregedése, az elnéptelenedés és a képzett munkaerő elvándorlása jelentősen elmélyíthetik a régiók között meglévő területi egyenlőtlenségeket, akadályozva a kohéziót, a növekedést és a foglalkoztatást; FELKÉRI a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehet megfelelően kezelni ezeket kihívásokat;

40. EMLÉKEZTET arra, hogy egyes legkülső régiók és szigeti tagállamok esetében a demográfiai kihívások a fiatal népesség növekvő arányát és szélsőséges népsűrűséget is jelenthetnek;

41. FELKÉRI a Bizottságot, hogy a következő jogalkotási csomag előkészítési folyamata során folytassa a szoros együttműködést és megbeszéléseket a tagállamokkal a szakpolitikák kialakításának és végrehajtásának legfontosabb elemeiről;
42. FELKÉRI a Bizottságot, a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy a beruházási célú finanszírozási eszközök előkészítése során ügyeljenek arra, hogy a kohézió ne sérüljön, például annak biztosításával, hogy az uniós és nemzeti szakpolitikák és eszközök hozzájáruljanak a régiók közötti és azokon belüli konvergenciához és az aszimmetriák csökkentéséhez; [...]
43. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy új uniós szakpolitikai eszközök bevezetése előtt értékelje a meglévőket, a meglévő eszközökkel, és különösen a kohéziós politikával való átfedések elkerülése érdekében. Ennek az értékelésnek ki kell terjednie az uniós szakpolitikai keret leghatékonyabb végrehajtási módszerének meghatározására és a különböző eszközök értékelésének eredményeire;
44. TOVÁBBRA IS ELKÖTELEZETT amellet, hogy az Általános Ügyek Tanácsában a szakminiszterek rendszeres politikai vitát folytassanak a kohéziós politikáról, annak végrehajtásáról és a lehetséges kihívásokról.
